

ÚRSKURÐARNEFND UM VIÐSKIPTI VIÐ FJÁRMÁLAFYRIRTÆKI

Fjármálaeftirlitið · Suðurlandsbraut 32 · 108 Reykjavík · Sími: 525 2700 · Fax: 525 2727

Ár 2002, fimmtudaginn 19. desember, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Guðjón Ólafur Jónsson, formaður, Helgi Sigurðsson, Íris Ösp Ingjaltdóttir, Ólöf Embla Einarsdóttir og Sölvi Sölvason.

Fyrir er tekið **mál nr. 16/2002:**

M
gegn
fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r:

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar, og fjármálafyrirtækið F, hins vegar, hér eftir nefndur varnaraðili.

Málið barst úrskurðarnefnd 4. nóvember 2002 með kvörtun lögmanns sóknaraðila, dagsettri 30. október 2002. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 4. nóvember 2002, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sin. Svör varnaraðila bárust með bréfi hans, dagsettu 6. desember 2002. Bréfið var sent sóknaraðila með bréfi nefndarinnar, dagsettu 10. desember 2002, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi lögmanns sóknaraðila, dagsettu 11. desember 2002.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 5. og 19. desember 2002.

II.

Málsatvik.

Hinn 12. júní 1997 afhenti A, varnaraðila tryggingarvixil að fjárhæð kr. 6.000.000, samþykktan til greiðslu af honum sjálfum. Var víxillinn útgefinn og framseldur af B, og ábektur af C, og sóknaraðila. Var víxileyðublaðið óútfyllt að því er varðaði útgáfudag og gjalddaga. Var víxillinn afhentur varnaraðila til tryggingar viðskiptum vegna yfirdráttarheimildar á tékkareikningi greinds A nr. XXX hjá varnaraðila. Samkvæmt yfirlýsingu sem var viðfest víxileyðublaðið veitti sóknaraðili, ásamt fyrrgreindum A, B og C, varnaraðila umboð til að formgilda víxilinn með því að rita á hann útgáfudag og gjalddaga yrði um vanskil að ræða af hálfu tékkareikningshafa, svo og að innheimta víxilinn með venjulegum hætti. Í yfirlýsingunni var tekið fram að víxilfjárhæðin mætti aldrei varða aðra skuld en samkvæmt fyrrgreindum tékkareikningi, auk vaxta og kostnaðar.

Með bréfi varnaraðila, dagsettu 15. ágúst 2001, var sóknaraðila tilkynnt að skuld á tékkareikningnum væri kr. 516.453 og var honum gefinn tíu daga frestur til að greiða yfirdráttinn. Með bréfi varnaraðila til fyrrgreinds A, dagsettu 2. apríl 2002, sem sóknaraðila var sent afrit af, var tilkynnt að skuld á tékkareikningnum næmi kr.

25.949.681,87 og var A gefinn 10 daga frestur til að greiða skuldinna, ella yrði hún send lögfræðingi varnaraðila til innheimtu.

Með bréfi lögmanns sóknaraðila til varnaraðila, dagsettu 22. apríl 2002, var farið fram á að sóknaraðili yrði losaður (sic) undan ábyrgð sinni, en áður hafði sóknaraðili gengið á fund starfsmanna varnaraðila. Erindi sóknaraðila var ítrekað með bréfi lögmannsins til varnaraðila, dagsettu 14. ágúst 2002. Með bréfi lögmanns varnaraðila til lögmanns sóknaraðila, dagsettu 15. ágúst 2002, var því lýst yfir af hálfu varnaraðila að hann teldi ábyrgð sóknaraðila í fullu gildi. Hafi umræddur víxill verið afhentur varnaraðila á sínum tíma til tryggingar yfirdrætti á tékkareikningi fyrrnefnds A og kannaðist varnaraðili ekki við að hann hefði verið afhentur í öðrum tilgangi. Um tengsl A og sóknaraðila kvaðst varnaraðili ekkert vita og væru þau sér óviðkomandi. Þá kannaðist varnaraðili ekki við að hafa lokað að aflétta ábyrgð sóknaraðila eins og sóknaraðili hafi haldið fram.

Hinn 27. ágúst 2002 var sóknaraðila send leiðrétt tilkynning um gjalddaga víxilsins. Var þar sagt að víxillinn yrði sýndur til greiðslu hinn 10. september 2002 og næstu tvo virka daga þar á eftir í afgreiðslu varnaraðila í Garðabæ.

Með bréfi lögmanns sóknaraðila til Fjármálaeftirlitsins, dagsettu 5. september 2002, var þess óskað að stofnunin tæki viðskipti sóknaraðila við varnaraðila til skoðunar. Fjármálaeftirlitið endursendi erindið með bréfi, dagsettu 18. september 2002, og taldi ágreining aðila þess eðlis að stofnunin hefði ekki úrskurðarvald í málinu.

Með bréfi lögmanns sóknaraðila til varnaraðila, dagsettu 30. október 2002, var þess óskað að sóknaraðili yrði losaður (sic) undan víxilskuldbindingunni gegn því að hann greiddi kr. 516.453, sem væri sú upphæð sem honum hafi verið tilkynnt um að skuldin stæði í rúmum fjórum árum eftir að hann undirgekkst skuldbindingu sína. Var tekið fram í bréfinu að sóknaraðili væri að öðru leyti tilbúinn til frekari samningaumleitana, þó að hámarki kr. 1.500.000 sem næmi fjórðungi upphaflegrar fjárhæðar víxilsins. Varnaraðili hafnaði þessu erindi sóknaraðila.

Málinu var skotið til úrskurðarnefndarinnar með kvörtun, dagsettri 30. október 2002.

Hinn 27. nóvember 2002 var þingfest í Héraðsdómi Reykjaness mál varnaraðila á hendur sóknaraðila og fyrrgreindum A, B og C til greiðslu víxilskuldarinnar. Er það enn til meðferðar í dómnum.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili gerir aðallega þá kröfu að viðurkennt verði að ábyrgð hans sem ábekinga á tryggingarvíxli að fjárhæð kr. 6.000.000 vegna yfirdráttarheimildar A, hjá varnaraðila sé niður fallin. Til vara er þess krafist að varnaraðili losi (sic) sóknaraðila undan ábyrgð sinni sem ábekingur á ofangreindum tryggingavíxli. Þá er þess ennfremur krafist að varnaraðili greiði sóknaraðila kostnað vegna lögfræðiaðstoðar í samræmi við tímaskýrslu lögmanns sem fylgdi kvörtun sóknaraðila.

Sóknaraðili kveður umboð vegna yfirdráttarheimildar vera dagsett 12. júní 1997 en fyrsta tilkynning sem honum hafi borist hafi verið með bréfi, dagsettu 15. ágúst 2001. Hafi þá verið liðin fjögur ár frá útgáfudegi. Vísar sóknaraðili til þess að samkvæmt 2. mgr. 6. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga frá 1. nóvember 2001 skuli skuldaábyrgð eða veð fyrir yfirdráttarheimild tékkareiknings ekki gilda lengur en í fjögur ár frá útgáfudegi. Telur sóknaraðili samkomulagið gilda um skuldbindingar

sem gengið var undir fyrir gildistöku þess. Sama eigi við um eldra samkomulag frá 27. janúar 1998 verði það talið eiga við um ágreining aðila.

Sóknaraðili kveður sig og samþykkjanda umrædds tryggingarvísils vera alls óskylda og ótengda. Hafi þeir unnið saman að verkefni á árstímabili en að öðru leyti engin samskipti haft síðan árið 1997. Hafi víxilskuldbindingin verið til komin vegna þess að sóknaraðili gerðist meistari á íbúðarhúsi samþykkjanda og hafi skrifað upp á víxil fyrir hann vegna væntanlegra húsbrefa. Séu þau viðskipti löngu liðin og því óeðlilegt að halda til streitu svo árum skipti ábyrgð einstaklings á yfirdráttarláni algjörlega ótengds aðila.

Ennfremur vísar sóknaraðili til þess að varnaraðili hafi hækkað skuld (sic) á umræddum tékkareikningi úr kr. 516.453 í kr. 25.949.682 á rúmum sjö mánuðum án þess að hafa samband við sóknaraðila. Verði að telja það í hæsta máta óvarlegt af varnaraðila að hækka (sic) svo skuldina án þess að afla sér nægilegra trygginga hjá eiganda reikningsins.

Sóknaraðili kveður varnaraðila ekki hafa staðið við loforð um að aflétta ábyrgð sóknaraðila þrátt fyrir að hafa viðurkennt að hafa fullnægjandi fasteignaveð fyrir kröfunni. Hafi þetta komið fram á fundi með varnaraðila í apríl 2002 og í bréfi lögmanns hans, dagsettu 15. ágúst 2002. Þrátt fyrir þetta hafi varnaraðili hafið innheimtuadgerðir gegn sóknaraðila og það án þess að ganga fyrst að þeim veðum sem þó séu til tryggingar skuldinni. Hafi engin tilkynning borist sóknaraðila frá því að víxillinn var sýndur hinn 10. september 2002.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili ákvað að senda ekki athugasemdir til úrskurðarnefndarinnar vegna kvörtunar sóknaraðila enda væri mál hans til umfjöllunar dómstóla. Kvað varnaraðili ekki ástæðu til að reka málið á tveimur stöðum.

V.

Niðurstaða.

Samkvæmt gögnum málsins rekur varnaraðili nú mál fyrir Héraðsdómi Reykjaness á hendur sóknaraðila og fleirum til innheimtu skuldar samkvæmt víxli þeim sem um er þrætt í máli þessu. Var málið höfðað eftir að kvörtun sóknaraðila barst nefndinni. Samkvæmt d-lið 6. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki fjallar nefndin ekki um ágreiningsmál sem eru til meðferðar almennra dómstóla. Í 7. gr. samþykktanna er kveðið á um að nefndin vísi máli frá sem tekið hafi verið til meðferðar hjá nefndinni en mál vegna þess hafi síðar verið tekið til meðferðar fyrir dómi. Breytir engu í þessu sambandi hvort mál sætir hefðbundinni meðferð samkvæmt lögum um meðferð einkamála nr. 91, 1991 eða afbrigðilegri meðferð samkvæmt XVII. - XIX. kafla laganna. Í þessu sambandi er rétt að taka fram að þegar um slíka afbrigðilega meðferð er að ræða getur stefndi getur haft uppi kröfu til heimtu skaðabóta fari hann á mis við að koma vörnum að í máli, sbr. 2. mgr. 119. gr.

Með vísan til framanritaðs verður ekki hjá því komist að vísa máli þessu frá úrskurðarnefndinni.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Máli sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, fjármálafyrirtækinu F, er vísað frá úrskurðarnefndinni.

Reykjavík, 19. desember 2002.

Guðjón Ólafur Jónsson

Íris Ösp Ingjaldsdóttir

Helgi Sigurðsson

Ólöf Embla Einarsdóttir

Sölvi Sölvason